Stuk **1444** (2007-2008) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

15 november 2007

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw Laurence Libert, de heren Tom Dehaene en Dirk De Cock, mevrouw Else De Wachter en de heren Kris Van Dijck en Johan Sauwens –

houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Algemeen

Het is op dit moment nog altijd niet mogelijk om een stoffelijk overschot buiten de gemeentegrenzen van de plaats van overlijden te vervoeren, voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de plaats van overlijden een akte van overlijden heeft opgemaakt en een verlof tot begraving of een toestemming tot crematie heeft gegeven. Het opmaken van de overlijdensakte en het geven van een verlof tot begraving of toestemming tot crematie kan soms een paar dagen in beslag nemen, waardoor het vervoer van het stoffelijk overschot wordt tegengehouden.

Die situatie is pijnlijk voor de nabestaanden, wanneer een persoon overlijdt in een andere gemeente dan de gemeente waarin hij of zij woonachtig was. Het is daarom wenselijk om in geval van een natuurlijke dood het stoffelijk overschot voorlopig te kunnen opbaren op een andere plaats. Daarom moet het mogelijk gemaakt worden om een stoffelijk overschot te vervoeren na de vaststelling van een natuurlijk overlijden door een geneesheer.

Daarnaast wil dit voorstel van decreet het ook mogelijk maken om een symbolisch gedeelte van de as van een gecremeerd lijk mee te geven aan familieleden in de tweede graad. Momenteel bestaat die mogelijkheid enkel voor verwanten in de eerste graad.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel voegt in artikel 13 van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging na het eerste lid een nieuw lid in. Het moet mogelijk zijn om het stoffelijk overschot binnen het Vlaamse Gewest te vervoeren als aan de volgende twee voorwaarden wordt voldaan:

1° de behandelend geneesheer of de geneesheer die het overlijden heeft vastgesteld, stelt vast dat het overlijden een natuurlijke oorzaak heeft (dus geen gewelddadige of verdachte of niet vast te stellen oorzaak);

2° de geneesheer attesteert dat er bij het vervoer van het stoffelijk overschot geen gevaar bestaat voor de volksgezondheid.

Artikel 3

Aangezien de gewesten sinds 1 januari 2002 bevoegd zijn voor de lijkbezorging en de begraafplaatsen, is het logisch dat het verlenen van het verlof tot begraving, wordt geregeld in het decreet van 16 januari 2004.

Artikel 4

Deze bepaling heeft als doelstelling om aan de ambtenaar van de burgerlijke stand de mogelijkheid te geven een beëdigd geneesheer van de eigen gemeente of van een andere gemeente van het Vlaamse Gewest aan te stellen om de doodsoorzaken na te gaan.

Artikel 5

Artikel 24, §2, van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging bepaalt dat op verzoek van de echtgenoot en van de bloed- of aanverwanten in de eerste graad, een gedeelte van de as van het gecremeerde lijk aan hen kan worden meegegeven.

De toelichting bij dat decreet bepaalt dat het hier voor de familieleden vaak een symbolisch belangrijk iets betreft. Door die mogelijkheid op te nemen "kan worden bijgedragen tot het verwerkingsproces van de dichtste familieleden zonder dat anderzijds iemand het monopolie kan claimen op de as, hetgeen aanleiding zou kunnen geven tot twisten", aldus de toelichting bij het decreet.

Omzendbrief BA-2006/03 van 10 maart 2006 verduidelijkt verder dat de hoeveelheid as die kan worden meegegeven klein en van symbolische aard is. Dezelfde omzendbrief specificeert ook dat het begrip 'echtgenoten' zo begrepen moet worden dat ook die-

genen die feitelijk samenwonen daartoe gerekend worden.

Crematoria worden echter steeds vaker geconfronteerd met de vraag van kleinkinderen, grootouders, broers en/of zussen van de gecremeerde overledene om een symbolisch gedeelte van de as te kunnen meenemen. Hoewel dat volgens de bepalingen van artikel 24, §2, van het decreet niet kan en er op die vraag niet zou mogen worden ingegaan, wordt dat in de praktijk wel gedaan. Het kan immers niet ontkend worden dat ook de familieleden in de tweede graad, zeer dicht bij de overledene staan en dat het in de praktijk zeer moeilijk is om die mensen een symbolisch gedeelte van de as te weigeren. Wordt er toch geweigerd, dan stelt men in de praktijk vaak vast dat de familieleden in de eerste graad, het gedeelte van de as dat zij meegekregen hebben, verder gaan verdelen.

Om dat delicate probleem op te lossen, stellen de indieners voor de mogelijkheid om een symbolisch gedeelte van de as mee te nemen, uit te breiden tot familieleden in de tweede graad. Met die wijziging kan veel menselijk leed worden voorkomen.

Laurence LIBERT

Tom DEHAENE

Dirk DE COCK

Else DE WACHTER

Kris VAN DIJCK

Johan SAUWENS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 13 van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging wordt na het eerste lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Het vervoer van een niet-gecremeerd stoffelijk overschot binnen het Vlaamse Gewest kan plaatsvinden vanaf het moment dat de behandelend geneesheer of de geneesheer die het overlijden heeft vastgesteld, een attest heeft opgesteld waarin hij verklaart dat het om een natuurlijke doodsoorzaak gaat en dat er geen gevaar voor de volksgezondheid is.".

Artikel 3

In hoofdstuk II, afdeling II, van hetzelfde decreet wordt een artikel 15bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 15bis

Indien het overlijden plaats heeft in het Vlaamse Gewest, wordt, voor de begraving van een stoffelijk overschot, een kosteloze toestemming verleend door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar het overlijden werd vastgesteld, of door de procureur des Konings van het arrondissement van de plaats waar zich ofwel de begraafplaats ofwel de hoofdverblijfplaats van de overledene bevindt, indien het overlijden heeft plaatsgehad in het buitenland.

Voor de begraving van een stoffelijk overschot van een persoon die overleden is in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Waalse Gewest wordt met de toestemming tot begraving gelijkgesteld de machtiging die daartoe wordt verleend door de overheid die in dat gewest bevoegd is voor het verlenen van een toestemming tot begraving.".

Artikel 4

In artikel 21, §1, tweede lid, eerste zin, van hetzelfde decreet worden na de woorden "beëdigd geneesheer" de woorden "uit de eigen gemeente of een andere gemeente van het Vlaamse Gewest," ingevoegd.

Artikel 5

In artikel 24, §2, van hetzelfde decreet worden de woorden "in eerste graad" vervangen door de woorden "tot en met de tweede graad".

Laurence LIBERT
Tom DEHAENE
Dirk DE COCK
Else DE WACHTER
Kris VAN DIJCK
Johan SAUWENS